

مصمم هستیم که تحریم‌ها را حذف کنیم

«ما مصمم هستیم که تحریم‌ها را حذف کنیم، تاکید مقام معظم رهبری هم بر همین موضوع بوده است.» به گزارش ایلنا، مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور در بیست‌ونهمین دوره آیین روز ملی صادرات که با حضور وزیر صمت و معاونان، رئیس اتاق بازرگانی ایران و تهران، رئیس اتاق اصناف و جمعی از فعالان صادرات و تجارت برگزار شد، گفت: اگر دولت و کشوری هست به برکت وجود صنعت و تجارت است. او با بیان اینکه ما مصمم هستیم که تحریم‌ها را حذف کنیم، ادامه داد: تاکید مقام معظم رهبری هم بر همین موضوع بوده است. رئیس‌جمهور ادامه داد: آماده‌ایم تا مشکلات موجود بر سر راه صادرات و تجارت را رفع کنیم و وزارتخانه‌ها هر هفته پیگیر این موضوع هستند. پزشکیان با بیان اینکه کار ما رفع موانع است نه اینکه فقط به مشکلات و موانع و صحبت‌های فعالان گوش کنیم، گفت: همه مشکلاتی که در این مسیر از نظر بوروکراسی، مقررات و قوانین، دیپلماسی، ارزی و گمرکی و... وجود دارد را حل خواهیم کرد. رئیس‌جمهور با اشاره به ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های صادراتی در کشور، این سوال را مطرح کرد که چرا در کشور ما ۵۰ میلیارد دلار صادرات خوب است، در حالی که کشورهای همسایه ۵۰۰ میلیارد دلار تجارت دارند؟ قله‌ای که می‌خواهیم به آن برسیم، کجاست؟ پزشکیان، خطاب به فعالان اقتصادی و حوزه صادرات و تجارت، گفت: شما باید به روندی که می‌توانیم در آن، موانع را برداریم، کمک کنید. چه کسی گفته است که باید مواد خام صادر کنیم؟ چرا ما نتوانیم آنچه را که به صورت خام صادر می‌کنیم و دیگران به مواد دارای ارزش افزوده تبدیل می‌کنند، خودمان آن را تبدیل کنیم؟ او با تاکید بر اینکه هیچ ایرانی نباید بپذیرد که مواد را خام بفروشد، گفت: هیچ فعال اقتصادی نباید بپذیرد که عقب‌تر از صادرکنندگان در دنیا کار کند. امروز نمایندگان تمام دستگاه‌های اجرایی اعم از سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی و... باید در این جلسه حضور پیدا می‌کردند زیرا وظیفه همه ما آماده کردن بستری برای شماسات تا بتوانید با قدرت کار کنید.

تحریم و جنگ صنایع پتروشیمی خلیج فارس را متوقف نکرد

مدیرعامل شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس از رشد تولید و تداوم تکمیل طرح‌ها در این شرکت خبر داد و گفت: با وجود تحریم‌ها و جنگ ۱۲ روزه، ۲ پروژه آپادانا و ارغوان گستر تکمیل و در حال تولید آزمایشی هستند. او با اشاره به وجود تحریم‌های ظالمانه و شرایطی که در جنگ ۱۲ روزه رخ داد گفت: تکمیل طرح‌های گروه لحظه‌ای با توقف مواجه نشد و نتیجه تلاش‌های همکارانم تکمیل ۲ پروژه «ارغوان گستر ایلام» و «آپادانا» است که این دوره‌پروژه به تولید آزمایشی رسیدند، همچنین دیگر طرح‌های دارای اولویت اول گروه پیشرفت خوبی در این مدت داشتند. شریعتمداری همچنین در خصوص پروژه پتروشیمی هنگام، عنوان کرد: پس از نصب راکتور و باهمت و تلاش بی‌وقفه و شبانه‌روزی متخصصان، تست‌های مربوط به مرحله دانه‌بندی و انبارش اوره در پتروشیمی هنگام با موفقیت به پایان رسید و با پایان یافتن راه‌اندازی بخش گرانول، نیمی از فرایند تولید اوره با موفقیت تست و راه‌اندازی شد. او با اشاره به برنامه این شرکت برای اجرای پروژه ۵ هزار مگاواتی نیروگاه خورشیدی افزود: کلنگ‌رزی ۲ نیروگاه با ظرفیت ۳۳۶ مگاوات در استان اصفهان طی چند روز آینده آغاز می‌شود. با سرمایه‌گذاری صندوق CVC خلیج‌فارس در ۷ پروژه فناوری‌نو و استفاده از ظرفیت ۱۰۰۰ میلیاردی این صندوق، افزایش سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر جهت سرمایه‌گذاری در طرح‌های دیگر نیز در دستور کار قرار گرفت.

تاریخ اقتصاد

هوشنگ نهاوندی (فرد سمت چپ) هنگام بازدید از بانک رفاهی ایران (عکس: موسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران)

ترجیح شاه این بود که ما بیخود می‌گوییم

روایت **هوشنگ نهاوندی** از «گروه اندیشمندان» که تلاش می‌کرد روایت واقعی از اقتصاد ارائه کنند

علی ایوبی

گزارشگر اقتصادی

علاوه بر اقتصاد به سیاست نیز علاقه‌مند بود و فعالیت‌های حزبی نیز داشت اما تشکیل حلقه‌ای با عنوان «گروه بررسی مسائل ایران» در دهه پنجاه به به «گروه اندیشمندان» مشهور شده بود را می‌توان یکی از کارهای مهم او دانست؛ چراکه آنها در این گروه گزارش‌های اقتصادی را به شاه می‌دادند که با گزارش‌های معمول که هویدا به عنوان نخست‌وزیری به شخص اول مملکت می‌داد متفاوت بود و همین رابطه نهاوندی و هویدا را تیره کرد و البته شاه نیز با وجود نشان دادن علاقه به گزارش‌های نهاوندی و گروه اندیشمندان در نهایت صدای آنان را هم نشنید و روزی به یاد این گزارش‌ها افتاد که واقعاً دیر شده بود. ماجرای تشکیل این گروه از آنجا آغاز می‌شود که محمدرضا شاه در بهمن سال ۱۳۵۱ در دهمین سالروز «انقلاب شاه و ملت» در سخنرانی به موضوع نفت و اقتصاد اشاره می‌کند و می‌گوید: «چرا گروهی از اندیشمندان گرد هم جمع نشوند و به‌طور منظم مسائل مملکت را بررسی نکنند» و سپس عنوان می‌کند که خوشحال می‌شود که گزارش‌ها مستقیماً به او داده شود و عیب‌ها بازگو شود. نهاوندی که از کابینه هویدا بیرون آمده و ریاست دانشگاه تهران را برعهده گرفته بود و به شرایط اقتصادی کشور مانند افزایش تورم نیز انتقاد داشت، همین کلمه «اندیشمندان» را از جمله شاه گرفت و «گروه اندیشمندان» را برای بررسی و تحلیل مسائل اقتصادی تشکیل داد.

او در گفت‌وگو با شاهرخ مسکوب این چنین گفته است: «همان شب بعضی از دوستان و بنده دور هم جمع شدیم و گفتیم که این

یک فرصتی خواهد بود که ما واقعاً یک گفت‌وگوشوندی را با شاه برقرار کنیم و به‌خصوص این نقاری را که خوب همیشه وجود داشت بین طبقه روشنفکر و اعلی حضرت به یک ترتیبی از بین ببریم. نامه‌ای بنده نوشتم به دفتر مخصوص با قید فوری و محرمانه که دانشگاه تهران حاضر است که این کار را بکند و اگر اعلی حضرت اجازه می‌فرماید ما اولین جلسه این را با همکاری همه دانشگاه‌های کشور در دوسه هفته آینده ترتیب بدهیم. عکس العمل اعلی حضرت نسبت به این پیشنهاد بسیار خوب بود؛ برای اینکه فکر نمی‌کرد که ما به این سرعت بتوانیم این کار را اقدام بکنیم و دوز روز بعد جواب دفتر مخصوص آمد که تصویب فرمودند اقدام بکنید و خودشان هم این عده را خواهند پذیرفت.» او بی‌خبری امیرعباس هویدا از این ماجرا را اینگونه شرح داده است: «بلافاصله دعوت کردیم تا اواخر فروردین ۱۳۵۲، این جلسه تشکیل شود و در این میان مرحوم هویدا که از مکاتبات بنده با اعلی حضرت خبر نداشت شرفیاب می‌شود نزد ایشان و می‌گوید که خوب است که این کار را بدهیم دانشگاه ملی بکند و پروفیسور پویان را مأمور این کار بکنیم. اعلی حضرت گفتند، ای بابا دیر شده و برنامه را نه‌آوندی دارد ترتیب می‌دهد؛ که خیلی مرحوم هویدا خوشش نیامد. به‌هر حال دانشگاه تهران این کار را کرد و ما از همه دانشگاه‌های کشور عده‌ای را دعوت کردیم و زحمت همه آن جلسه را هم دکتر شریفی که آن موقع رئیس دانشسرای عالی بود و بنده به‌عهده گرفتیم و بیشتر از سیصد نفر یا پانصد نفر، در کمیته‌های مختلفی جمع کردیم. کمیته مسائل روحانیت، کمیته اقتصاد، کمیته دادگستری و نخستین گزارش‌های گروه بررسی مسائل ایران در آن کمیته‌ها تهیه شد.» نهاوندی می‌گوید که از همین‌جا «گروه اندیشمندان» پا گرفت و چون نمی‌شد به خودمان بگوییم اندیشمندان، نام آن‌را «گروه بررسی مسائل ایران» گذاشتیم اما تا آخر نام «گروه اندیشمندان» روی ما ماند.

گزارشی بدون پرده‌پوشی بدهید

او درباره دیدار خود با شاه، برای تهیه این گزارش اینگونه گفته است: «بعد از اینکه این گروه تشکیل شد یک روزی اعلی حضرت مرا خواستند و گفتند که «خیلی ما گزارش نارضایتی می‌شنویم. یک گزارش بدون هیچ‌گونه پرده‌پوشی از علل نارضایتی مردم به ما بدهید. ولی اشخاص مطمئنی این را تهیه کنند و این درز نکنند. ما گروهی را تشکیل دادیم، کمیته‌ای را تشکیل دادیم عبارت از اشخاصی که اسم می‌برم؛ خود بنده، فرهاد ریاحی معاون دانشگاه آریامهر، کاظم بدیعی رئیس مؤسسه تعاون دانشگاه تهران، جمشید بهنام معاون دانشگاه تهران، دکتر محمدرضا حریری استاد دانشکده پزشکی دانشگاه ملی و مرد بسیار وارد در مسائل سیاسی، پروفیسور عباس صفویان رئیس دانشکده پزشکی دانشگاه ملی، دکتر محمدرضا جلیلی دبیرکل مؤسسه روابط بین‌المللی دانشگاه تهران، شاه‌رخ امیرالجمند دانشیار دانشگاه تهران و یکی دوبار هم از آقای رضا قطبی که ما با همکاری نداشت ولی به‌خاطر اینکه هم او را قابل اعتماد می‌دانستیم و هم اینکه می‌خواستیم راجع به مسائل روابط عمومی از عقایدش استفاده بکنیم، به‌هر حال نشستیم و ساعات‌های متمادی با همدیگر بحث کردیم و گزارشی را نوشتیم که این گزارش در تابستان ۱۳۵۳ به‌روی کاغذ آمد در سسی و چند صفحه و برای اینکه ما مشخص بکنیم که مسئولیت همه ما هرکدام [چیست] زیر هر ورق این کاغذ را امضاء کردیم. انشاء گزارش قسمتی‌اش از بنده بود و قسمت اندکی‌اش از کاظم بدیعی بود. قسمت نسبتاً زیادش از جمشید بهنام بود و قسمت اندکی‌اش هم از فرهاد ریاحی.» او محتویات گزارش را اینگونه شرح داده است: «در این گزارش حسب‌المعمول و طبیعی هم بود چنین باشد شرحی نوشته شده بود از ترقیات ایران که چه مطالبی اتفاق افتاد ولی گفته شده بود که این ترقیات خودبه‌خود مسائلی را هم ایجاد کرده، نارضایتی‌هایی در میان مردم هست که اگر این نارضایتی‌ها مرتفع نشود این ممکن است به یک بحران‌های عمده‌ای منتهی بشود و دلایلش را هم شرح داده بودیم. حادثه توتون و تنباکو، مشروطیت، جریان جمهوری در آخر قاجار و غیره، در ابتدای امر ممکن است که جنبه مذهبی داشته باشد ولی خطر در این است که بعداً عوامل چپ افراطی به‌تدریج کنترل این را دست بگیرند. در حقیقت کلمه انقلاب را نگفته بودیم ولی گفته بودیم که خطر برای سلطنت و برای مملکت در پیش است. علل نارضایتی چیست؟ علل نارضایتی بسیاری را با نهایت صراحت و با نهایت ادب ذکر کرده بودیم.» نهاوندی ادامه می‌دهد: «در درج اول فساد. گفته بودیم که اکثر مأموران دولت در رده‌های بالا در دستکار هستند اما کسانی هستند در رده‌های بالا و متأسفانه در اطراف خانواده سلطنت، اینها همه نوشته شده بود که به‌صحنه یا به غلط شهرت به فساد دارند و متأسفانه این شهرت به فسادشان باعث می‌شود که اعتماد عمومی نسبت به دستگاه‌ها از بین برود و امثال این. دروغ‌گویی رجال دولت، وعده دادن، وعده‌هایی که می‌دهند و عمل نمی‌کنند و آبروی دولت و حکومت را در نزد مردم می‌برند. فقدان یک ارتباط میان دولت و روحانیت. وضع بسیار دلخراش شهر تهران که بعداً اولین گزارش گروه بررسی مسائل ایران هم درباره شهر تهران بود، گفتیم این شهر تهران خودبه‌خود ممکن است یک علت انقلاب در ایران بشود. تورم، بالا رفتن قیمت‌ها که هنوز محسوس نبود و بعد شرح مفصلی هم گفته شد درباره اشتباه‌کاری‌های سازمان امنیت که موجب نارضایتی مردم می‌شود. شرح بسیار مفصلی گفته شده بود درباره اینکه خیلی از برنامه‌های عمرانی جنبه تجملی و نمایشی‌اش بیشتر است و به‌هر حال طول می‌کشد در حالی که برنامه‌های مفیدی هست با پول‌های کمتر می‌شود به مرحله انجام درآورد. من جمله مقایسه کرده بودیم که البته جزیره کیش حتماً پروژه خوبی است؛ نمی‌شود گفت بد است. ولی آیا این سؤال را می‌شود مردم مطرح بکنند، همه با این لحن نوشته شده بود ناچار، مردم می‌توانند مطرح بکنند که آیا با این اعتبارات نمی‌شد جاده شمال ایران را گشود و تمام منطقه ساحلی بحر خزر را آباد کرد که میلیون‌ها نفر بتوانند آنجا تعطیلات بروند نه یک گروه کوچک،